

Locuinta Redactorului

si

Cancelari Redactiunii

e in

Strat'a Morarilor Nr. 18.

Scrierile nefrancate nu se vor primi decat numai de la corespondinti regulari ai „Federatiunii.” Articlii tramisi si nepublicati se vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pentru Tofaleni

Prin bunetatea Dui Laurentiu Caba, preutu romau in H. Giurtelecu, s'au tramsu Dui Demitru Fogaras, in Muresu-Osorhei, ofertele urmatorie (din Selagiu): locuitorii comunei romane Chiliora 2 fl. 13 cr., Dlu Alessia Covaciu, fostu notariu in Moteni, 1 fl., comun'a romana Minieu 1 fl. 7 cr., com. rom. Lelieu 1 fl., com. rom. Cosieu 2 fl. 50 cr., com. romana H.-Giurtelecu 5 fl., adeca: doispre-diese fl. si 70 cr.

Nou'a pertratare a procesului de presa contr'a lui Ionu Porutiu in caus'a Tofalenilor.

In 18 a lunei curinte primiramu de la tribunalulu de presa d'in Tirnavia (Nagy-Szombat) urmatoriul actu de citatiune :

„Nr. presid. 20/1870. — Present. in 3 Martiu 1870.

„Onorabilei tribunale de presa alu districtului de Tirnavia (Nagy-Szombat)

„Rogarea lui Ioan Szabó, subdirector alu cau-selor regesci magiare si procurorul generale in causele de presa pentru districtulu de Pest'a

„contra lui Ionu Porutiu, redactoru si locuitoru de Pest'a

„pentru defigerea terminului de pertratare inaintea juratiloru in caus'a delictului de presa cuprinsu in Nr. 112—297 alu diuariului „Federatiunea” d'in anulu 1869.

„Directorulu cau-selor regesci magiare

Nr. 294

1870.

„Onoratu juriu !!

Considerandu că, — in procesulu de presa intentatui prin mine contra lui Ionu Porutiu, locuitoru d'in Pest'a si Redactoru alu diuariului „Federatiunea”, d'in caus'a articlului seditionu si provocatoriu la conturbarea violinta a pacii si leniscei publice, determinatui in detaliu in actulu meu de acusatiune presintatui tribunalulu de presa pentru districtulu de Pest'a in 21 Decembre 1869, Nr. esibit. 594, — sectiunea Curiei regesci magiare, ca foru de cassatiune, prin conclusulu seu dto 8 febr. 1870, Nr. 1054 si 1149, a nullificatu verdictulu de „vinovatul” alu juriului pentru districtulu de Pest'a, pronuntatui in 21 ianuariu 1870, precum si sentintia tribunalului de presa d'in Pest'a prin carea acusatulu fu condamnatu la inchisore de si e lune, la una amenda de 200 fl. si la rafuirea speselor procesuali; considerandu că, pentru nou'a pertratare a acestui procesu si pentru enunciarea unei nove sentintie, conformu decretului ministeriului magiaru de justitia, Nr. 336, s'au delegatui juriului si tribunalulu de presa din Tirnavia (Nagy-Szombat); am onorea a substerne rogarea mea oficiale: ca pentru nou'a pertratare verbale si publica si deliberarea delictului de presa, cu-prinsu in numitul actu de acusatiune, se binevoiesce a primi, etc.

„Pest'a, 27 februarie 1870.

„Alu onor. Juriu

„Servu umilitu

„Ioanu Szabó m. p.

„Subdirectorul alu cau-selor regesci, ca procurorul generale in causele de presa.”

„Nr. 20.

1870.

„Nou'a pertratare publica a acestei afaceri de presa inaintea camerei juratilor se defige pre 11 aprilie 1870, si atatu procurorului generalu catu si acusatulu sunt avisati ca, sub greutatea consecintielor legali, se se infatisiedie inomisse in diu'a mentiunata, aci in locu, in cetatea libera regesca de Tirnavia (Nagy-Szombat), la 9 ore a. m., in sal'a mare a magistratului, ca localitate de pertratare, determinata prin present'a resolutiune.

„Datu in Tirnavia (Nagy-Szombat), 15 martiu 1870.

(L. S.)

„Franciscu Szerényi, m. p.

„Presedinte alu judecatoriei regesci miste.”

Dlu Ionu Porutiu, Redactoru alu diuariului „Federatiunea”

in Pest'a.

Pana candu inca?

„Trece unu anu dupa altulu, si deputatii romani d'in diet'a pestana nu se obosescu in lupta nefertila contr'a unei majoritatii, carea nu respecta nemica si si-inchide urechile la veri-ce dreptate si intieptiune. Noi admiram acesta perseverantia, carea in butulu toturor nereusirilor nu se frange si carea, rebatuta de una suta de ori, reinnoiesce ataculu, de-si scie forte bine, ca nu va poté ocupá cetatiua. Precum diseram, noi admiram acesta perseverantia, inse — nu o aprobadu.

„Precum traditiunea grecesca enareza despre nenorocitii, cari au fostu condamnati in infernu de a golí vasulu danaidu cu una sita gaurita: chiaru asi sunt condamnati deputatii romani in diet'a pestana a se opune cu una mana de voturi majoritatii magiare, carea e de patru-dieci de ori mai mare, si cine se poté mira, daca resultatulu nu este altulu, decat ca vasulu danaidu alu nedreptatii magiare batu-jocoresce nesuntiele de a-lu golí si remane plinu ca si mai innainte?

„Candu Romanii s'au incercat cu ocasiunea votarii bugetului, in care institutele magiare paricularie se vedu dotate cu mai multe milioane, d'a elupta pentru asemene scopuri celu putinu cativa mii florini, magiarii respunsera la acesta pretensiune totu atatu de modesta catu si equitabile cu una refusare resoluta. Si candu unu deputat romanu si-a luatu libertatea a vorbi despre una natiune romana, conducatorulu stargei, dlu Colomanu Tisza, i-a respunsu cu tonu inaltu, ca in Ungaria nu esiste alta natiune, decat cea magiarra, si daca Romaniloru nu li place acesta, se emigrez in Romania. Unu urletu cumplitu d'in partea magiariloru, fara diferintia de colore de partita, recompensa pre vorbitoriulu, care cuteza a pasi in astufeliu de modu nerusinatu si ordinariu contra unui poporu, care chiara asid apariiene la elemintele Austriei ca si magiarii, si este indreptatul a face pretensiuni chiara la acele drepturi la cari facu si magiarii.

„Si se au facutu deputatii romani facia de acesta insulta, carea li s'a facutu publice si innaintea lumiei? Nemica! Ei primira palm'a linisiti si tacura, si ca crestini pii, verosimilu, tienugat'a inca si ceajalta falca pentru palmele, cari, fara indoiala, voru urmá catu mai currendu. Se pare ca li place rolulu suferitorilor si alu maltratatorilor. Se pare, ca voiescu se arete lumei, cumca in Austria esiste unu poporu, care poate suferi mai multu si a suporta unu jugu mai greu, decat tote celealte popore. Ce egoismu curiosu!

„Daca deputatii romani d'in diet'a pestana aru fi cunoscute bine situatiunea; daca aru fi fostu in chiara cu problema, carea au luat-o asupra si si cu marea responsabilitate, ce o au facia de poporul lor: atunci ei aru fi responsu la provocatiunea netrebica a lui Tisza cu unu

Prețul de Prenumeratîune:

Pre trei lune . . . . 3 fl. v. a.

Pre siese lune . . . . 6 " "

Pre anulu intregu . . . . 12 " "

Pentru România

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

„ 6 lune 15 " = 15 " "

„ 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a tim-brate pentru fisele-care publica-tiune separatu. In locul deschisul

20 cr. de linia.

Un exempliaru costa 10 cr.

protestu barbatesci si demnu, anuciadu totu-una-data, in corpore, rasirea loru d'in una adunare, in carea cea mai brutale inganfare natiunale si permite a celebrá rusinale sale orghe in unu modu atatu de nepedepisit. Ei trebuiau se intorca, pentru totu-de-ur'a, dosulu acestoi diete, carea refusa nationalitatilor nemagiare tote pretensiunile loru, si primesce cu batu-jocura selbateca veri-ce plangere a loru, fia ori catu de drepta; unde esiste numai unu idolu, care este glorificat si i se sacrificia tote, adeca idolulu magiaris-mului.

„Acì sunt intruniti acesti Iovi moderni, acesti bravi deputati romani, constatori d'in una semi-duzina de Mocionesci, cari inca nu sunt adulți pre deplinu, d'in dlu Babesiu, dlu Popu etc. etc., si se nesuescu, in sudorea faciei loru, a tiené vorbiri in idiomulu magiaru, pre care nu-lu precepui si lu rumpu ca cu rota, si, permitiendu ca poporulu represintatu de ei se fia dejositu d'in dì in dì mai tare innaintea majoritatii magiare, se fia batu-jocuritu si calcatu in pitore, ei traiescu in imaginatiunea, ca sunt patrioti mari si servescu unei cause, carea numai se nimicesce prin o atare portare cersitoresca a representantiloru sti. Credu pote domnii acesti-a, ca voru impune magiariloru si voru castigá respectu innaintea loru, daca concedu se fia totu-de-un'a majorisati prin voturi si se fia tratati ca sclavi parlamentari ai majoritatii magiare, fara a face bataru unu pasiu spre una aperare energiosa? Credu ei pote, ca unu jugu se pote scuturá cu atatu mai usioru, cu catu este suportatu cu mai mare pacientia? Credu ei pote, ca inimiculu se invinge, daca i se da, in continuu, ocazione spre invingeri nove? Intru adeveru, una causa drepta si nobila n'a fostu neci candu repre-sentata mai reu si mai nedemnu, de catu caus'a poporului romanu de deputati romani d'in diet'a pestana. Magiarii insi-si trebue se dica, ca Romanii nu merita una tratare mai buna, daca suferi tote catu li se facu pre tota dìu'a si in totu momentulu.

„Majoritatea germana d'in senatulu imperialu vienesu a fostu de multe-ori destulu de neequitable in procedur'a sa.

„N'a provocatu ince neci odata pre cehi seu poloni, pre tiroleni seu sloveni ca, daca nu li place, se iesa afara d'in tiera. Si cu tote aceste celii vediendu ca totu-de-un'a sunt majorisati prin voturi si, prin urmare, veri-ce lucrare in favorulu cau-si poporului loru este una impossibilitate, au parasit senatulu imperialu. Ei nu voira se suporte mai multu jugulu umilitoriu alu unei majoratari constante si calculate, ca ci au sentit prea bine, ca prin acea compromit poporulu si-lu arunca in una sclavie, d'in carea apoi numai cu greu se va poté scote. Si, candu unu membru alu senatului imperialu si-a permis a se servit de unele espressiuni aspre contra tirolenilor, fara d-a-fi fostu provocatu la ordene de presiedintele, deputatii tiroleni se radicara toti ca unulu dechiparandu, ca parasescu senatulu imperialu. Slovenii accepta numai ocasiunea binevenita pentru a face asemene pasiu, si polonii au presintat unu registru, care contine pretensiunile loru, si indata ce aceste nu voru fi primite, voru parasi si ei senatulu imperialu.

„Asi procedu barbatii cari sunt petrunsi de consintint'a, ca in unu parlamentu nu este vorba despre person'a deputatului respectiv, ci despre poporu pre care lu represinta, si a carui demnitate natiunale nu este ertatu se devina preda. Si cu tote aceste, germanii n'au facutu atate nedreptati celor-a-lalte popore de d'ince de Leita, este au se sufore Romanii si Sasii, Serbii si Slovacii de la Magari. Neci unu germanu n'a cutesat a afirmá ca in Austria apusena esiste, dupa dreptu, numai una natiune, natiunea germana; neci una tiera de corona n'a fostu despojata de diet'a sa, si limb'a germana nu s'a decretat neci candu de limb'a eschisiva pentru afacerile publice, ci tote limbile sunt egalu indreptatite si veri-care deputatul se pote servit de idiomulu seu natiunalu chiaru si in senatulu imperialu.

"Dreptu-ace'a e forte urginte, ca si deputati romani se se resolve una-data la unu atare pasiu barbatescu si se dica dietei pestane, in carea se obosescu in daru si fara neci una sperantia, unu remasu bunu, pana candu nu se va da poporului romanu dreptulu seu.

"Pana candu inca voiescu deputatii romani se joce rolulu celu umilitoriu de pana acum? Pana candu inca voiescu ei se se faca, de voia buna, objectulu inganfarui magiare? Pana candu inca voiescu ei se ofere lumiei spectaclulu rusinatoariu de representanti ai poporului, cari prin politic'a loru orba sacrificia nu numai drepturile natiunali ei si onorea natiunale? Pana candu inca nu voru voi se precepa, ca este degia temputu supremu a pune capetu unei atari politice stricatoiose si de condamnat?

"Romanii stau asta-di facia de preponderanta magiara fara nece una organisiune firma si de totu isolati. Numai una arma au spre despusetiune, si acest'a consiste in a face din dieta pestana una dieta trunchiata, unu hirbu spartu si in modulu acestu-a se deea autoritatii acestei diete prim'a lovitura sensibile. Indata ce deputatii romani voru parasi diet'a pestana, ace'a nu va mai formu unu intregu, ci numai una frantura, ca ci unu poporu de 2% milione suflete nu mai este representatu in ea. Atunci, de siguru, si deputatii serbi voru urmá exemplulu Romanilor, si diet'a pestana, carea nu este alta ce decat unu aparatu de dominia magiara, se va daraburi si descompune ca si senatulu imperiale d'in Vien'a, care jace degia pre patulu de morte.

"Pana candu inca voiescu deputatii romani se accepte pentru a face trebuintia de unic'a arma, carea li stia spre despusestiune? Tempulu perduto este irreparabilu pentru eternitate.

"O s t e n."

Revista diurnalistica.

(B.) Multi din acei ce cunoscu conditiunile precarie sub a caroru apesare ucidiatoria gemu poporele din centrulu si orientulu Europei, si multi din acei ce petrecu cu atentiune desceptarea si consolidarea consciintiei si desvoltarea stimulatiunei aceloru popore nefericite, multi, dice-mu, au profetiszu, ca primavera anului currentu va produce flori de sangue si ca evinemete mari, sguduitorie, voru urmá pentru a decide nu numai asupra destinelor natiunilor d'in orientu, ci chiaru si asupra conditiunilor chiamate a intermeia noue raporte internatiunali, unu echilibru stabilu si una prosperitate sigura pentru tote elemintele imprasciate de provedintia pre continentulu Europei betrane. Nu e greu se ne convingemu, ca tonulu si simtomele, ce se potu observa la acei ce gemu sub jugulu neumanu, fia turcescu seu de alta colore, justifica deplinu acceptarea unor asemene evineminte. N'avemu se mergemu in departare pentru ca se audim acelu tonu si se vedem acele simtome: Belgradulu nu e de parte si "Vidovdan", foia oficioasa d'acolo spune in tonu inaltu, cumca "detorintia Serbiloru, pentru libertatea loru propria si a Europei, i-chiama la una opera mare si ponderosa. Or'a va suna in scurtu si solidaritatea toturor poporelor crestine din orientu trebue se fia incoputulu acelei mari intreprinderi. Serbi'a contéza cu incredere la organizatiunea sa militara, la spiretulu cavalerescu cu care strabunii serbi au salvatu patria loru si contéza la suvenirea eroilor libertatii, cari au facutu din Serbi'a unu oasuu in desertulu dominiuniei turcesci. Serbi'a si Muntenegrulu intruite prin iubirea fratiésca si prin solidaritatea sangelui potu si voiescu se fia pionierii eliberarei orientului. Poporele vecine voru formu trupele aussiliare si scutulu la spatele acestoru pionieri. Serbi'a are se se sustiena cu arme serbesci si cu vertutea serbesca; dar' orientulu crestinu trebue se fia regeneratru prin braciele si sangele toturor resaritemilor. — Amu fostu — dice "Vidovdan" — in tempu de mai multe secole unu muru de aperare mai multu pentru libertatea Europei decat pentru a nostra. Asta-di, in urm'a egoisticei politice seculare, ne vedem de nou in facia misiunei nu numai da ne eliberá pre noi insi-ne, ci da asecurá totodata libertatea si echilibriul Europei. Noi vomu face acest'a si vomu dovedi posteritatii, ca noi suntemu asta-di mai mari decat cum a fostu Europa.

"Fratilor, popore crestine a le orientului! radicamu vocea nostra intru interesulu vostru mai multu decat in alu nostru. Salvarea nostra depinde de la cointielegerea si solidaritatea nostra. Devisa nostra porta in fruntea sa sentintia lui Catone: ceterum censeo! acest'a se fia ancor'a si compasulu nostru. Sub acesta devisa orientulu va reinvia seu vomu perde pentru totu de-un'a

acestu páradișu, remanendu-ni a-lu udá cu lacrimele nostre din generatiune in generatiune."

"Corresp. Slave" publica una corespondintia din Belgradu, in carea se afirma, ca guvernulu serbescu a tramesu la Constantinopolea una nota forte energica, protestandu contr'a edificarei liniei ferate ce Turcia vrè a o conduce prin Bosni'a; acesta linia ar' impiedecá comunicatiunea Serbiei cu Europa si ar' forma una bariera strategica, care ar' amenintá in totu momentulu independentia Serbiei. Guvernulu serbu dechiarà, ca nu va poté fi passivu in facia unei asemene provocari, ci va recurge la ajutorulu poterilor garante pentru scutirea intereselor tierei, amenintiate prin lini'a projectata de Turcia.

Asi se vorbesce prin Belgradu. Apoi noi scim, ca si balaurulu nostru celu cu doua capete jace pre unu asternutu vulcanicu.

"Hon" de la 19 Mart, editiunea de sér'a, publica una corespondintia despre esamenulu scolei romane din Lon'a (cott. Dobrac'a), tenu tu la inceputulu lunei curinte. "Copiii au dovedit unu progresu surprinditoriu — dice "Hon"; atentiu viua, prometia si intelligentia respirau din respunsurile loru. D'intre tote prelectiunile, le c t u r a e u r a m a g i a r a ne a surprinsu mai tare, — continua corespondintele; au tradusu in limb'a magiara fara greutate propusetiuni mai scurte si s'a vediutu, ca pruncii intielegu bine fia-care cu ventu magiara. Dar' su si mai surprinditoriu a audi, cum baetii romani dechiamau unguresce, dupa ce dechiamara romanesce. Atat de frumosu, atat de sonoru si la intielesu dechiamara unguresce, precum numai se cuvinte copilului patriei nostre. Limb'a magiara nu era una limba strina pre budiele copilului romanu. Cuvintele esite din finima lui spuneau, ca ea este limb'a dulcei mame comune, a patriei nostre."

Vedeti, frati romani, cum prosperéza magiarismul, cum se uide natiunalitatea si limb'a nostra dulce prin scolele nostre sustenute cu sudorea nostra. Vedeti, cum spiretulu Dlui baronu Eötvös, mortiferu pentru limb'a si natiunalitatea nostra, se incuba si prinde radecine in odorele vostre cele mai scumpe, in pruncii vostri, in sperantia si garanti'a venitoriului nostru. Cui se atribuim meritulu magiarisarei scolei romanesci din Lon'a, invetiatoriului, directorului scolei seu arbitriului Dlui baronu de Eötvös? Aveti grige, frati romani de la tiéra, ca nu cumva se ve trediti intr' o buna deminézia, ca pruncutii vostri nu mai intielegu limb'a vostra mostenita de la parintii vostri si conservata cu atate lacrume si cu atat'a sange!

Dar', spre mangaiarea nostra, nu tote cele audite in scola din Lon'a au fostu pre placulu corespondintelui din "Hon." Anume, elu spune, cu dorere, ca "respunsurile geografice l'au convinsu, ca patria copilului romanu este Transilvania". Va n'i a; copilulu romanu cunosc geograff'a patriei numai sub numele de "Transilvania", er' despre Ungaria scie numai atat'a, ca ea jace in apusulu Transilvaniei. Ba nu sciu nice celu pucinu atat'a, ca Transilvania este parte (?) in tregatoria a Ungariei, etc."

Ce? voiiti, domniloru magiari, a sugrumá in gura ardelénului si ultim'a nomenclatura, care i-mai spune ca si elu a avutu si trebuie se aiba una tiéra autonoma? Candu ore magiarii voru intielegu si se voru convinge, ca ardelénulu n'a renunciatu inca si nu pot se renuncie la tiéra sa si la autonomia ei!

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 18 mart.

Dupa ceremonialulu indatenatu, ministrul de finanie, Melch. Lónyay voiesce a respunde la interpelatiunea lui Franc. Deák, facuta cu privire la eliberarea de la contributiune a caselor nove; de ora ce inse pre biuroulu camerei se afia una petitiune a cetății Pest'a, presintata totu in acea-si afacere, si oratorele nu pot produce alte motive cu privire la interpelatiunea cestiu-nata, decat eari le va produce cu ocasiunea discutiunei petitiunei; cere permissiunea, pentru a respunde la interpelatiunea lui Franc. Deák cu ocasiunea desbaterei petitiunei respective.

Franc. Deák este multumitu cu dechiaratiunea ministrului.

Eduardu Zsedényi comunica, ca sectiunes IX este de opiniunea, ca innainte de ce ar' discute projectul de lege alu lui Simay, relativ la stergera valamelor pentru poduri si drumuri, se se tramita la comisiunea financiaria.

Col. Tiszia doresce, ca projectul cestiu-nata se puna in desbaterea camerei. — Solom. Gajzágó e de parere, ca acelui-a se se retramita sectiunilor spre discutiune. — Ignatiu Somossy si minist. Lónyay doresc se se tramita mai antis comisiunei financ., ce se si intempla.

Adolfu Erkóvy cestesce raportulu comis. central, relativ la legea industriaria.

Ign. Hajdu raporta, din partea comis. petitiune in privint'a petitiunilor cuprinse in registrul XI. Camer'a le radica la valore de conclusu.

Sub nr. 6.) se afia petitiunea cetății Pest'a, privind carea acest'a cere ca, conformu art. de lege din 1865% proprietarii de case noue se fia scutiti de contributiune.

Minist. Lónyay nu este de opiniunea deputatului Franc. Deák, ca legea pentru contributiunea de case se elibereze edificiele cele noue din Bud'a-Pest'a numai de la adausulu de statu, ci si de la alu dessarcinarii pamentului. Oratorele spune, ca neci candu n'a fostu vorba despre eliberarea de la contributiunea pentru dessarcinarea pamentului, si camer'a nece n'a avut intentiunea acesta; dupa ce inse la interpretarea legii se ieu in consideratiune mai alesu intentiunile camerei, era aceste vorbescu pentru despusestiunile facute de densu, nu pot primi opiniunea lui Franc. Deák.

Franc. Deák nu este multumitu cu responsul ministrului; dreptu-ce recomenda camerei opiniunea comisiunei financiare.

Dupa una discutiune ore carea, presedintele intreba, daca camer'a primesce opiniunea comis. financiare? Stang'a, Franc. Deák si una parte din drept'a primescu; deci petitiunea cestiu-nata se trasnue ministrul financielor.

La ordinea dilei urmeaza opiniunea comis. petitiunarie cu privire la petitiunea gidanilor ortodoci. — Se primesce.

Siedint'a se inchiaia la 12% ore m.

Siedint'a de la 19 mart.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Col. Szell. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrului: col. Iul. Andrassy, Melch. Lónyay, Colom. Bedekovics, Stef. Gorove si b. Ios. Eötvös.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintei d'in urma, se presinta mai multe petitiuni, cari se traimitu la comisiunea petitiunaria.

Colom. Tiszia adrezeza ministrului cultelor si alu instructiunile publice urmatori'a interpellatiune: Res. si pandindu-se scirea, ca dlu ministru are de cugetu si numi la universitatea tierei atari professori, cari nu sunt capabili a corespunde despusestiuniei cuprinse in §-ulu 19 alu art. 44 din an. 1868, conformu carei-a "limb'a de propunere la universitatea tierei este cea magiara". Dreptu-ace'a lu intreba, daca intru adeveru are de cugetu a numi atari professori, si daca are, cea indreptare tiese a procede estumodu? — Se va comunică ministrul lui concerninte.

Dan. Irányi pune pre biuroulu camerei doue proiecte de legi, unul relativ la promovarea instructiunilor elementarie pentru cei adulti, era alu doulea la suprimea pedepsei corporali in scole. — Se voru tipari si pune in desbaterea camerei.

Minist. financielor, Melch. Lónyay, presinta camerei un proiectu de lege relativ la catastrarea tieri-rei; comunica, mai departe, ca au aparutu cu inceputul an. 1870 primii galbeni unguresci de 10 si 20 franci, cari se voru da circulatiunei.

Trecundu-se la ordinea dilei, camer'a primesce raspunsul comisiunei economice, relativ la sistemizarea atelor posturi pentru practicanti de stenografia.

Se pune in desbaterea camerei proiectul de lege despre erogatiunile curtilor Majest. Sale, care dispune, ca list'a civila se se doteze din partea Ungariei, de la Ianuarie 1870 pana in 31 decembrie 1879, cu una sumă anuale de 3,650,000 fl. v. a.

Emer. Henszlmann condamna, ca se promova lucrul la curte, precum si impregiurarea, ca facia cu deficitulu existente guvernulu mai cere inca sporirea listei civile; dreptu-ce presinta un proiectu de conclusu, conformu carui-a list'a civila se se voteze numai pre unul anu, adeca pre an. 1870, cu 3 milioane fl. v. a.

Eugeniu Madarasz spune, ca impregiurarea, a listei civile se statoresce pre 10 ani, i insufla ingrijiri si temeri mari. Oratorele vede in acesta restringerea dreptului camerei unguresci de a vota bugetele, carealii preste putienu nu va mai ave nimica de lucratu, daca isi se va luá unu dreptu dupa altulu. (Aprobare in stang'a extrema: Iosifu Madarasz, parintele oratorei, i gratuléza, cea ce produce ilaritate mare.)

Colom. Tiszia combatendu assertiunile vorbito-loru antecedenti, primesce projectul guvernului. (Aprobare in drept'a) — Paulu Nyáry nega, ca prin statuirea listei civile pre 10 ani Ungaria ar' renunca la dreptulu seu de a vota bugetele; dreptu-ce primesce proiectul d'in discutiune.

Iul. Schwarz dechiarà ca Ungaria, devenita, a asié discundu, la sapa de lemn, nu mai pot sacrificá nemica pentru curte. Suntemu cersitori, eschiamor oratorele, d'n'avemu nemica pentru educatiune, nemica pentru justitia si, d'in lips'a banilor, nu potem introduce reformele, de la cari depinde vieti'a si venitoriulu nostru, era lista civila se o sporim cu 600000 fl.! Oratorele vede in imprejurarea acest'a grassarea manei nevediute, carea se face d'in tempu in tempu totu mai sensibila (ilaritate in p)

dreptă), și acusandu camarill'a d'in Vien'a, că este urdătoriul acestui proiectu, dechiiara că nu lu pote primi.

Minist. Lónyay spuse, că în anul 1840 s'a votat pentru curte 3 milioane florini în argintu, cari facia de raportele de atunci si a preținu lui mai mare alu banilor, represinta una sumă mai mare decât carea se cere astă-di (Strigări în stang'a extrema: Atunci n'amu avut detoria! Atunci amu fostu avut!) ; primește projectul cestiunatu.

Submitiendu-se la votu, camer'a, afara de una parte din stang'a extrema, primește unanim projectul de baza pentru desbaterea speciale, și după una discutiune pre carea, camer'a votăza cele 3.650,000 fl. pentru curtea imperaticea, pre an. 1870.

Urmează cetirea projectului de lege „pentru pensiunarea organelor ce au compus guvernul centralu de la 1849 pana la 1867” și, după una discutiune desvoltata cu multu focu de opuseniune, se votăza, fără vre una modificatiune, cu 143 contra 112 voturi, 164 insi au absentat.

Siedint'a se inchia la 2 ore d. m.

Nicolintiu (confiniul militariu), 6 Mart. 1870.

Onorabile Domn Redactoru alu diuariului „Federatiunea.”

Domnule Redactoru!

Ve rogu, binevoiti a inseră in stimatul diuariu ce redactati urmator'a descoperire, fiindu in interesulu totu'loru acelor Domni carii voru ave nefericirea d'a voiajă pe calea ferata de la Baziasiu la Oraviti'a. — Credințu, Domnule Redactore, că cu publicarea acestui articol mi voiu indeplini una sacra detoria, prevenindu pe acelui onorabilu publicu, care n'a avut fericirea d'a voiajă pe calea ferata de la Baziasiu la Oraviti'a, pentru a se feri de acestu voiajui său, siliti fiindu a lu face, a se aprovisionă cu acele obiecte, ce voiu ave onore a le enumerați mai giosu; ér' de la acei onorabili Domni voiajori care au avut fericirea d'a face dîsulu voiajui, mi place a speră, că se voru intrece intru a afirnă cele descrise aici, ca onorabil'a Directiune generala a drumului feratu să faca a se annulă ordinile ce Domnii Siefi de statu'ne pretindu că li sunt date.

La inceputul lunei Ianuariu a. c. am plecatu cu drumulu feratu pre la orele 7 sér'a de la Baziasiu la Oraviti'a, și la orele 8 sér'a am sosit la Iasenov'a de unde trenul cu care am sosit a plecatu in susu, era trenul care mergea la Oraviti'a a destatua pana la orele 3½ demindă venirea unui altu tren d'in susu, și astfelui pasagerii sositi de la Baziasiu, Beseric'a-Alba pentru Oraviti'a eră fortati a destatá 7½ ore in sal'a de asteptare plecare trenului. Indata ce incepe trenul sositi la Iasenov'a, la orele 8 sér'a, cu pasagerii d'in Baziasiu a plecatu in susu, lamentele d'in Clas'a III a salei de asteptare s'a stinsu de către functiunarii subalterni ai societății inserciunati cu asemenea missiuni; era focul d'in soale (cuporile) salei de asteptare facea una caldura statu' de mare, incătu daca nu asiu fi posiediutu chibrituri (aprandiele) că sè mi aprindu tigar'a, nasulu mi-eră în pericolul de a inghiaciá in tempulu acestei lunge asteptari. Am dîsu că lamentele d'in Clas'a a III de asteptare s'a stinsu, și ca sè nu mi-se dica că numai lamentele d'in clas'a acăt'a se stingu (fiindu una clasa inferiora, credu de a mea detoria a incunoscintia onorsb. publicu, că de ni eu, posedeam biletu (carta) de clas'a I și de sì am vediut că la statu'ne Iasenov'a existu 2 sale de asteptare, d'in cari un'a porta numele de clas'a I și II de asteptare, ér' a dou'a numele de clas'a a III de asteptare; totu' si pasagerii veniti in clas'a I și II au fostu siliti să concentră in sal'a de asteptare a clasei III, de ora-ce uie de la clas'a I și II eră bine incuiate astfelui că daca se intemplă, că unul d'in pasageri cu dreptul de clas'a III mi-cereá contu de dreptul illegalu ce mi l'am inusitudo de a intră in clas'a III, erăm silitu a esit d'in sal'a ultimei clase si a me adepotii in sal'a de asteptare a I-iei si II-iei clase care eră, precum spusei, inchisa si a carei illuminatiune si caldura se potea compară cu caldur'a d'in Siberia si cu unu abisul de intunecime; căci geamurile (ferestrele de sticla) usielor eră poleite cu ghiacia si geru in tocmăi ca oglindele cu argintulu viu.

Vedindu dar' acestu frumosu tratamentu executat cu mare rigurozitate si aplicatu in contr'a sermanilor pasageri, nu potem a me domeri si a crede, că asemenea regulamente potu fi emanate d'in partea onorabilei directiuni generale a drumului feratu; de orace eu ca pasageru, candu am plecatu dela Baziasiu la Oraviti'a, n'am plecatu să stau la Iasenov'a 7½, ore, ci sè mergu deadreptulu la Oraviti'a. Dar' daca societatea a gasit u'cale ca pasagerii ce vinu cu trenulu de séră să plece tocmăi demindă, atuncu urmă a se ingrigi si de comoditatea pasagerilor, căci acesti-a nu potu astepta la Iasenov'a ca sè vina primavera, ci trenulu societății drumului feratu.

Si pentru espusele motive, m'am dusu in cancelarf'a Dlui siefu alu statu'nei d'in Iasenov'a (unde am gasit u' toti functionarii cu caciulele pre capu — metodu nou pentru mine!) rogandu-lu, să binevoiesca a dă ordinu

pentru a se aprinde lamentele si incaldă sob'a, celu pucinu in sal'a de asteptare, clas'a III-a; mi-au respunsu, că de ora-ce are ordinu emanat d'in partea Directiunei respective, nu mi pote satisface cererea. Vediendu dar', că societates voiesce a face economia cu carbuni si gasu, am rogatu éra-si pe onorabilu Domnul siefu de statu'ne, să mi vendia carbuni si gasu necesariu in tempulu asteptarei trenului, spre a poté incaldă si lumină sal'a; dar si acăsta rogare mi s'a respinsu, indreptatul fiindu de Domnul siefu de statu'ne a me adresă la proprietarul restauratiunii, care d'in nefericire se culcase dejă.

Astfelui nu mi-a remas altu decătu a me infasiură bine in bund'a de voiajui, care de-si era bine inblanita, totu' si caldur'a d'in Siberia d'in sal'a de asteptare a strabatutu prin bund'a mea punendu-me in pusetiunea d'a me preambulă in intervalu de 7½ ore prin sala, lovindu-me de sute de ori de mesele si scaunele ce erău in dis'a sala, a carei iluminatiune era ea in una pescera de 30—40 stangeni in lungime.

Am asteptat, Domnule Redactoru, ora 3½ cu aceea inpacientia si bucuria, cu care astepta unu bunu crestinu, care a postitu totu' postulu Pascelor, inviare Mantuitorului nostru Is. Christosu, cu osebirea numai că crestinii de religiunea greco-orientala astepta cu luminele aprinse in mana inviare Domnului; eu ince am asteptat trenulu Oravitiei in intunescu fără luminare si focu, in sal'a de asteptare.

Candu am intrat in sal'a de asteptare in Oraviti'a, am vediutu alte „bezacoie”; anume amplioiatii societății dela statu'ne cu damele Dloru jocău cărti in sal'a de asteptare, ocupandu prin aceea tōte bancele si scaunele d'in sala; era sermanii pasageri se vedea nevoiti a face promenada, ba parte d'intr'insii chiaru insultati de unu omu cu capulu plinu de beuture spirituoșe, care prețindea, că pasagerii să-si faca onore, candu potu conversa cu d'insulu, fiindu Inginieru alu societății.

Terminandu dar', consiliezu pe toti Domnii, carii voru voiajă (iern'a) pre spus'a linia a drumului feratu, a se aprovisionă cu carbuni, luminari, scaune, pre cari să potea siede precum si cu bunde bine imblanite spre a nu fi spusii consecintielor neplacute, provenite d'in pucin'a ingrigire a societății drumului feratu.

Unu caletoriu.

VARIETATI.

* * (Necrologu) Gregoriu Gaelu, fostu paroci si protopopu romanu in Bobora (in Selagiu), s'a mutat in 14 febr. la cele eterne, in etate de 51 ani; fidel'a lui socia, A'n'a Ratiu, inca reausatul in 19 febr., lasandu in man'a sortii vitrege Gorfani nenorociti. — Fia-li tieren'a usiora!

* * (Bibliografu) A esitu de sub tipariu: „Plangerea Romaniei”, de Demitrie Bolintineanu. Pretiul: 84 bani, in Bucuresci.

* * (Diuariu nou romanescu) Am primitu Nr. primu alu diuariului „Column'a lui Traianu”, ce apare in Bucuresci, sub redactiunea eminentului nostru literatu si publicistu, B. P. Hasdeu. Pretiul: pentru Bucuresci: 32 lei nou la anu, pentru districte: 40 l. n. la anu, pentru strainetate: 15 franci pe trimestru. Devis'a acestui diuariu este: „Romanismu in Democratia si Democratia in Romanismu.” Programul lui este celu profesatu si sustinutu de „Traianu.” Deci Traianu a morit, si a remas „Column'a lui „Traianu.” — Salutim acestu nou si vigurosu luptatoru sub flamur'a sacra a Romanismului.

* * (Literariu) Primiramu Nr. 1 din „Revista scientifică”, diuariu pentru vulgarisarea scientielor naturale si fisice, apare la 1 si 15 a fia-carei lune, căte una cola in 8-0 de testu si una stampa cu figure litografiate, sub redactiunea DDloru: P. S. Aureliu, ingineru agricolu, directorul scolei de agricultura si silvicultura, etc. etc., G. R. Stefanescu, licentiatu in scientiele naturale, profesore de Geologia si Mineralogia la facultatea de scientie, etc. etc., si C. F. Robescu, licentiatu in scientiele naturale, ingineru forestieru, professoru, etc. etc. — Pretiul: abonamentul pentru Bucuresci si provincie: pe unu anu 20 lei nuoi (8 fl. v. a.), pe si se lune 10 lei n. (4 fl. v. a.) Pentru strainetate se adauge costulu postei. Abonamentele se facu in Bucuresci, la Librariile Socecu si G. Ioanide, și d'a dreptulu la Dnula G. R. Stefanescu, Strad'a Cosma Nr. 18. — Indata ce am avut cunoștinția despre aparitiunea diuariului „Revista scientifică” pentru vulgarisarea scientielor naturale si fisice, amu luat actu despre elu in un'a d'in varietățile noastre. De atunci in coce, mai multi d'intelectorii nostri, cultivatori de scientie, au cerutu de la noi lamuriri despre diuariulu mentionat. Responsulu nostru se cuprinde in cele insirate pana aci. Salutam totodata acestu diuariu si lu recomandăm atentiu amatorilor de scientie. Reproducemu d'in prospectul diuariului d'in cestiune urmatoriele pasagie bine sentite: „Noi Romanii cari, de cătă-va ani, ne afirmămu, in tote ocasiunile, dorint'a de a castiga timpulu perdutu, de a ne apropiu prin cultur'a nostra de statele cele mai inaintate, nu trebuie să remanemu inapoi cu propagarea cunoșintelor

fisico-naturale in patri'a nostra. Nu pretindem ca sè se negligeze invetiamantul classicu; inse pretindem, că nu vomu poté ajunge scopulu la care tintim numai cu classicismu. In interesulu nostru celu mai vitalu avem nevoie ca, cu una ora mai inainte, tote clasele societății noastre se fia familiarisate cu cunoșintele scientifice; ca scole speciale de totu felul să pota inlesni specialisarea junilor in diferitele ramuri ale aplicatiunii; ca stabilimente cu colectiuni puse la dispusetiunea studentilor si publicului să li inlesnesca si să completeze invetiamantul teoreticu; ca excursiuni scientifice să faca cunoșcuta Romanilor tier'a loru;” etc. Sumariul Nr. 1 este: a) Prospectu; b) Geologia: diluvie și potope; c) Zoologia: insectele vătematoare; d) Zootechnia: oile marine; e) Botanica: florile de primavera; f) fapte scientifice diverse; g) Stampa: oile marine. — Abonamentele la diuariul „Revist'a scientifică” incep de la 15 februarie si 15 augustu.

* * (Gazeta medicalo-chirurgicală a spitalelor), apare in Bucuresci de doue ori pe lună, 1 cola in 8-0. Abonamentul pe unu anu: 24 l. n.; pe si se lune: 14 l. n. Membrii comitetului de redactiune sunt DD.: Dr. Sutiu, Dr. Vladescu, Dr. Romniceanu, si Dr. Dimitriescu. Sumariul Nr. 1 si 2 este: Epistola, — Reflexiuni a supr'a diarielor medicale in tiera, — Societatea medicalo-chirurgicală, — Eforia spitalelor, — Cabinetul de chimia alu Eforiei in spitalul Colti'a, — Laringita pseudo-membranosa, — Visum et Repertum, — Alaptarea copiilor, — Varietăți, — Despre facultatea de medicina, — Foiletonu (Câte-va cuvinte despre epidemiele intelectualu), — Higien'a copiilor, — Laringita pseudo-membranosa (urmare), — Alaptarea copiilor (urmare), — Casu de ruptur'a ficatului, — Analisea monedei de arama, — Varietăți. — Nu numai omenii de specialitate ci si dilettantii in scientiele medicalo-chirurgice, potu să aiba una desfătare spirituale prin varietatea materielor scoase d'in marele templu alu Naturei si tratate atât in „Revist'a scientifică” cătu si in „Gazet'a medicalo-chirurgicală a spitalelor.”

* * (In haremulu Sultanului) se afla de presinte 900 femei, dar' numai trei sunt adeveratele sale socie, si adeca: Dournel (margeu noua), Hairani Dil (inima esecelintă) si Eda Dil (elegant'a inimii). Numerul camerailor, pagilor, gardistolor, surugilor, etc. se urca la 2300. In serialu se asternu in fie-care dî 500 mese si se servescu, de doue ori pre dî, cam la 6000 portiuni de bucate.

* * (I. C. Brateanu) fu alesu deputatu in districtul Dolgiu contra principelui Ales. Ionu Cusa, candidatul de guvernul Mariei sale Carolu I.

* * (Cunoșcutul romanu de la Lisăa), Dlu colonel baronu Davidu Ursu de Margine, depunendu una actiune a primei căli ferate d'in Transilvanie de 200 fl. m. a. cu 5% in argintu, se facu membru alu Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu. Să traiasca romanii mari atât in resbelu cătu si in pace!

* * De curendu a esitu d'in tipografi'a seminariale d'in Blasius: „Geografi'a Ardélului pentru scolele populare” de I. M. Moldovanu, — editiunea II, — octavu, 4 cole, pretiul: 25 cr.

* * (Invitatice) de prenumeratiune. Societatea beserică-scientifica a teologilor romani din Vien'a e in placut'a pusetiune, de a-si implini un'a d'in detorintele sale principali, mai esindu inaintea onoratului publicu cu unu micutel fructu alu neșintielor sale prin punerea sub tipariu alu tomului II din „Explorarea catelichisimului de Debărbe”, la care prin aceste are onore de a deschide prenumeratiune.

Domnii prenumeranti ai tomului primu alu acestui opu mai că se voru fi urit asteptandu dupa esfrea tomului, a carui tiparire venimu a o anunță. Caus'a acesti intări nu e de a se cauta cumva in neactivitatea societății, ci mai vertosu in lips'a midiulocelor si in greutatea de a se scôte spesele avute cu tiparirea tomului precedinte, d'in care, precum si d'in „Fabiola”, inca totu mai posiedemu unu numeru anumit de exemplarile nevendute, la ce indresnemu cu acăsta cale a atrage atentuinea doritorilor de a le ave.

Credem de prisosu a mai scrie elogie recomandătorie asupr'a acestui opu, incarcatu cu atate laude si primitu cu atât'a caldura in lumea crestina d'in Germania si de pre aiurea, mai alesu dupa ce tomulu primu se asta in manele onoratilor cetitori, si asié se voru fi potutu insi-si convinge, că acăsta carte pré folositória n'ar trebui să lipsescă d'in casă si bibliotecă nici unui preotu, a nici unui catechetu si invetitoriu, ba a nici unui crestinu bunu. Pentru dens'a e intr'adeveru unu tesauru de cunoștințe, unu magazinu si repertoriu nu numai in respectu catechetico-didacticu, ci si in celu dogmaticu si morale. De acea ne si maglese sperant'a, cumca acestu tomu II va intempină o imbracisare cu atât'u mai caldrosă, cu cătu societatea va să fia astfelu in stare a completă opulu cătu mai curundu cu tomulu alu treile si alu patrule.

Pretiul de prenumeratiune la 1 exemplarul d'in tomulu II, carele e mai decătu celu I, se desige cu *

2 fl. v. a. Domnilor colectanti de 10 exemplare societatea le va remuneră ostenel'a cu unu exemplar gratuit.

Pistolele celu multu pana in 15 Aprile suntu a se adresa societăti beser, lit. a teologilor rom. din Viena (Schönlaterngasse Nr. 10). Si de ora-ce la inceperea tiparirei in 15 Aprile, care apoi va urmă cu rapediune, e de a se anticipa tipografiei pentru opulu tiparindu o sumă ore-care, societatea e nevoita a rogă pre domnii prenumeranti si colectanti, ca macaru o parte d'in pretiul de prenumeratiune se binevoiesca a-lu tramite anticipative.

Totu d'in aceasta causa rogămu cu respectu si pre p. t. domni membri binefacatori ai societăti, ca să nu pregete a respunde tac'a anuala, cu care voru fi fiindu in restantia.

Spiritul timpului si cercustările noastre politice-sociali indemna cu totu adinsulu, ca fia-ce romanu bine-simtitoriu să sprinăcescă d'in respoteri ori-ce incercări si lucrări literarie nationali, mai alesu pre terenulu beserecescu, ce la noi remasese pana acum mai de totu paraginutu.

De unde ne lapa sperantia, că publicul romanu va documenta zelulu seu naționalu si facia cu intreprinderea nostra presente.

Vien'a 4 Martiu 1870.

Pentru societatea teologilor:

Simeonu Tomă, George Bucsis,
presedinte secretariu.

* * * (In sciintiare.) Opulu istoricu intitulat : „Vechi'a Metropolia ort. romana a Transilvanisi, suprimea si restaurarea ei“ — septeman'a venitoria — inainte de terminu, va fi de sub tipariu, si se va potr' tramite d. d. prenumeranti !

Acăstă se aduce la cunoscinta pre on. d. d. protopopi si a celoru-lalti dd. colectanti, rogati amicalmente pentru culegerea prenumeratiunilor, precum si a tuturor domnilor, cari aru dorf a avea acăstă carte, — că să binevoiesca a grăbi cu trimiterea prenumeratiunilor, insemanndu acuratu numele si locul prenumerantilor precum si modulu, in care aru sototi d-lorū că s'ară potr' facia.

mai sicuru si mai cu inlesnire spedă brosiurele respective.

Opulu tiparit u va contine cu vre-o dōue cōle mai pacinu de cum se anunțase, d'in causa, căci afandu cu cale subscrismu a se abate dela planulu seu primitivu, de a-lu tipari intregu cu litere mari Cicero, cu de cari aru fi esitu cu multu mai voluminosu de cum se socotea, — tote documentele cele numerose se tiparira cu litere mai merunte Garmondu, care, cum se scie, inghitu multu materialu.

Prenumeratiunile se potu tramite ori la subscrismu, ori la tipografi'a archidiecesana.

Sabiuu, in 4 Martiu 1870.

Nicolau Popescu
Protos. archid.

Sciri electrice.

Vien'a, 19 martiu. Astăzi la doare ore dupa media-di s'a tenuu unu consiliu ministerialu sub presiedintia imperatului, in privint'a cestiunei reformei alegierilor.

Vien'a, 19 martiu. Unu decretu alu ministrului de interne eschide pre unguri de la redactarea vre-unei foie cislaitane, de ora-ce nu sunt ceta tieni de statu austriaci

Rom'a, 19 martiu. Pap'a a oprit parastasulu ce era să lu tieni arci-episcopulu Dupaulou în memorie contelui Montalembert, dicundu, că este funestu pentru conciliu ; de ora-ce ince acăstă oprire facă mare sensatiune, pap'a ordonă unui episcopu italiano ca să celebreze parastasulu mentionat, la care apoi si elu insu si a fostu de facia.

Vien'a, 19 mart. Comitetulu pentru rezolutiune acceptă propunerea lui Rechbauer, că adeca să se lase dietei legislatiunea asupr'a sco-

leroru poporali, a gimnasielor si a universităloru, incătu aceste d'in urma se sustienu pr spesele tierei. Mai departe se acceptara articolii si 4 ai proponerei lui Rechbauer, cari dicu, minele de sare d'in Galici'a să nu se pota vin său insarcină decătu cu contielegerea dietei si Galici'a să aiba la suprem'a curte de cassatiu unu despartiementu propriu indepedint. Punct 5, 6 si 7 ale resolutiunei s'au respinsu.

Vien'a, 19. martiu. Giskra negotieaza Czedik pentru ca să primesca postulu de sualu unei sectiuni. Weer, notariulu consiliului terialu, este destinat pentru postulu de vicepresedinte la locutienint'a boema.

Vien'a, 21. mart. Intre ministri domneștie discordia cu privire la cestiunea de cabinetu, provocata prin projectul despre reformarea alegerilor. Unii ministri sunt contr'a cestiunei cabinetu.

Vien'a, 21. mart. Reformarea alegierilor e aménata. Diuar „Neue fr. Presse“ spune Giskra si-a datu demisioanea, carea se si printr'Cei-alalti ministri remanu. — Imperatulu caletă astă sera la Bud'a.

Burs'a de Vien'a 21. Mart. 1870.

5% metall.	61.50	Londra	124.—
Imprum. nat.	71.40	Argintu	121.40
Sorti d'in 1860	97.80	Galbenu	5.86
Act. de banca	724.—	Napoleond'or	9.81
Act. inst. cred.	285.80		

Proprietari si editoriu ALEANDRU ROMAN
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU

Comunicatiunea pre calile ferate.

Pre Linii Statului

Cu Trasura acelerata

Pest'a-Vien'a Vien'a-Pest'a

In tote dilele la 7 ore 32 min. dem. Sosesc in Vien'a la 10.57 min.d.m.

Segedinu-Pest'a Pest'a-Baziasiu

Mart-a si Sambet'a la 2 o.16 m.dem.

Vien'a-Baziasiu.

Vien'a pléca la 7 ore 50 m. dem. la 8 ore — min. sér'a. Posioru (Pressburg) " 10 " 5 " 10 " 51 " Pest'a, sosecese " 4 " 30 " 5 " 48 " Czegled " 8 " 29 " sér'a " 10 " Segedinu " 12 " 29 " noptea " 2 " 29 " d. am. Timisior'a " 5 " 24 " demin. Baziasiu, sosecese " 8 " 10 " ant. de amédi.

Baziasiu-Vien'a.

Baziasiu pléca la 6 ore 35 min. dupa amédia-di. Timisior'a " 10 " 43 " noptea la 7 ore 35 min. demin. Segedinu " 2 " 33 " demin. " 12 " 40 " d. mdi. Czegled " 6 " 40 " " 6 " 13 " sér'a Pest'a, sosecese " 9 " 5 " 8 " 30 " Pest'a, pléca " 9 " 50 " 9 " 25 " Neuhausel " 1 " 25 " d. améd. " 12 " 58 " demin. Posioru " 4 " 46 " 4 " 23 " Vien'a, sosecese " 9 " 89 " sér'a " 6 " 14 "

Calea fer. de Nordu ung.

Pest'a-S.-Tarján. pléca la 8 ore — min. 8 ore 30 min. sér'a. Steinbruch " 8 " 8 " 8 " 51 " Godollo " 9 " 18 " 10 " 4 " Hatvan " 10 " 30 " 1 " 42 " noptea. S.-Tarján, sosecese, " 13 " 24 " d. améd. 5 " demin.

S.-Tarján-Pest'a.

S.-Tarján pléca la 2 ore 50 min. d. améd. 10 ore 10 min. sér'a. Hatvan " 4 " 59 " 2 " 11 " noptea. Godollo " 6 " 3 " 4 " 20 " Steinbruch " 7 " 7 " 6 " 28 " demin. Pest'a, sosecese " 7 " 14 " 6 " 33 "

Calea fer. de Sudu (amedia-di).

Bud'a-Triestu Triestu-Kautza. pléca la 6 ore 35 min. demin. 6 ore 10 min. sér'a. Alba-Regia " 8 " 50 " 9 " 5 " Canisia " 1 " 50 " d. améd. 5 " 6 " Pragerhof " 9 " 27 " sér'a. *) in legatur. cu trasu. Steinbrück " 12 " 1 " noptea r'a ce merge catra Triestu sosecese " 8 " 14 " demin. Vien'a.

Triestu-Bud'a. Kanizsa-Bud'a. *)

Triestu pléca la 6 ore 45 min. sér'a. *) in legatur. cu tra- Steinbrück " 8 " 45 " noptea sura ci merge catra Pragerhof " 9 " 30 " demin. Vien'a. Canisia " 1 " 22 " d. amédia la 9 ore — m. sér'a. Alba-Regia " 5 " 55 " sér'a. " 5 " 45 " demin. Bud'a " 7 " 58 " 8 " 12 "

Bud'a-Albaregale-Vien'a.

Bud'a pléca la 6 ore 35 min. demin. Alba-Regia, sosecese " 8 " 39 " 10 " — " " 10 " 25 " Vien'a, sosecese " 8 " 2 " sér'a. Vien'a-Albaregale-Bud'a.

Vien'a pléca la 7 ore 42 min. demin.

Szonyu-nou " 2 " 10 " — " " 5 " 38 " Alba-Regia, sosecese " 5 " 55 " 5 " 55 " Bud'a sosecese " 7 " 8 " 5 " 5 sér'a.

Calea fer. spre Tis'a.

Vien'a-Pest'a-Casiov'a.

Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a 7 ore 45 min. demin. Pest'a " 6 " 39 " demin. 5 " 19 " sér'a. Czegled " 9 " 39 " 6 " 4 " " Szolnok pléca " 10 " 57 " 6 " 17 " " Puspol-Ladány " 1 " 33 " damédi. 1 " 3 " " Dobriteniu " 3 " 5 " 3 " 48 " dem. Nyiregyháza " 4 " 33 " 6 " 24 " " Tocai pleca " 5 " 31 " sér'a 8 " 9 " demin. Micsolciu " 7 " 24 " 10 " 46 " " Casiov'a sosecese " 9 " 56 " 1 " 51 " noptea.

Vien'a-P. st'a-Aradu.

Vien'a pléca la 8 ore — min. sér'a. Pest'a " 6 " 31 " demin. Tiegledu " 9 " 24 " " Solnociu " 10 " 16 " " Mező-Tur " 11 " 29 " dp. amédia-di. Cib'a " 1 " 9 " " Aradu sosecese " 2 " 52 " "

Vien'a-Pest'a-Oradea-Mare.

Vien'a pléca la 8 ore — minute sér'a. Pest'a " 6 " 30 " dem. Tiegledu " 9 " 39 " " Dobriteniu " 12 " 19 " 10 " 26 " " Berettyó-Ujfalau " 2 " 7 " dp. améd. Oradea-Mare, sosecese " 3 " 16 " "

Casiov'a-Pest'a-Vien'a.

Casiov'a pléca la 5 ore 21 min. demin. la 12 ore 1 min. mdi. Micsolciu " 7 " 55 " 3 " 20 " d. mdi. Tocai " 9 " 37 " 5 " 50 " sér'a. Nyiregyháza " 10 " 39 " 7 " 53 " Dobriteniu " 12 " 19 " 10 " 26 " " Pest'a Ladány " 1 " 57 " dp. mdi. 12 " 39 " demin. Solnociu " 4 " 39 " 4 " 39 " demin. Tiegledu sosecese " 5 " 46 " sér'a " 5 " 55 " " Pest'a " 8 " 40 " 8 " 56 " " Vien'a " 6 " 14 " demin. " 6 " 33 " sér'a.

Aradu-Pest'a-Vien'a.

Aradu pléca la 12 ore 26 min. ant. de amdi. Cib'a " 2 " 7 " dp. amédia-di. Mező-Tur " 3 " 43 " " Solnociu " 5 " — " " Tiegledu sosecese " 5 " 48 " sér'a. Pest'a " 8 " 40 " " Vien'a " 6 " 3 " demin.

Oradea-Mare-Pest'a-Vien'a.

Oradea-Mare pléca la 10 ore 20 min. ant. mdi. Berettyó-Ujfalau " 11 " 44 " " P. Ladány sosecese " 1 " 55 " dp. mdi. Tiegledu " 5 " 38 " sér'a. Pest'a " 8 " 49 " " Vien'a " 6 " 14 " demin.

Mohaciu-Barciu.

Mohaciu pleca la 7 ore 55 min. 12 ore — min. la mdi. Vilani " 8 " 50 " 1 " 20 " " Üzög " 4 " 55 " 10 " 3 " ant. mdi. 2 " 45 " 7 " " Cinci-Besericu sosecese la 5 " 8 " demin. 10 " 10 " a. m. (Fünfkirchen) pléca la 5 " 58 " dp. mdi. 7 " 23 " pléca. Szigetvár " 7 " 15 " 1 " 15 " dp. mdi. Barciu, so esce " 8 " 27 " 2 " 27 " "

Barciu-Mohaciu.

Barciu pleca la 1 ora 25 min. la mdi. 6 ore 30 min. dp. mdi. Szigetvár " 2 " 52 " dp. mdi. 7 " 7 " sér'a Cinci Besericu, sosecese 4 " 12 " 9 " 17 " ant. mdi. " pleca la 7 " 10 " 42 " ant. mdi.

Cinci-Besericu pléca la 5 ore 30 m. dp. mdi. 9 o. 47 m. si Üzög " 7 " 40 " demin. 11 " 15 " aut. 5 " 50 " dp. Vilani " 8 " 52 " " 12 " 27 " la. Mohaciu sosecese " 9 " 46 " , ant. mdi. 1 " 21 " 8 " — " "

Prim'a Cale ferate transilvana.

Aradu-Alb'a-Iuli'a (Belgradu.)

Aradu pléca la 6 ore 12 min. demin. Radna " 7 " 24 " Soborsinu " 9 " 7 aut. mdi. Ili'a " 10 " 27 " Dev'a " 11 " 16 " Orestia " 11 " 21 " la mdi. Vintiu-inf. " 1 " 25 dp. mdi. Alba-Iuli'a, sosecese " 1 " 45 " "

Alba'-Iuli'-Aradu.

Alba'-Iuli'a pléca la 4 ore 41 min. demin. Vintiu-inf. " 5 " 15 " " Orestia " 6 " 7 " " Dev'a " 7 " 7 " " Ili'a " 7 " 53 " Soborsinu " 9 " 12 " ant. mdi. Radna " 10 " 47 " " Aradu sosecese la 11 " 50 " " " Trasurile cu persone se imprenu la Aradu cu calea fer. de Ti in ambe direcțiunile.

Navigatiunea (Plutirea)

cu vaporeto societatii Danubiane imp. reg. priv.

Vaporele cu caletorii pléca:

Vien'a-Pest'a: in tote dilele la 6 1/2 ore deminția. Jaurinu-Pest'a: in tote dilele la 12 ore inainte de amédi. Pest'a-Eseng: luni-a, marti-a, mercuri-a, vineri-a si sambet'a la 7 o. da Pest'a-Osiov'si Romania: mercuria la 7 demin. Pest'a-Osiov'si Belgradu: luni-a, mercuri-a si sambet'a la 7 ore demin. Eseng-Semlinu-Belgradu